

Kultur — for slet ikke at tale om Balletten, hvis Betydning for dansk Aandsliv jeg beklæder, at jeg aldrig har kunnet fatte. Men selv om dansk Operakomposition endnu ikke har sat mange livskraftige Skud, bør dog — og deri samstemmer jeg med det ærede Medlem fra Esbjerg (Bluhme) — de danske Operakomponister have den samme Mulighed til Arbejde og Fremførelse af deres Arbejder, som alle ere enige om at yde danske Forfattere. Og om end Dansens Kunst er flygtig og ikke sætter Spor, har dog den danske Ballet siden Bournonvilles Tid erobret en Position som ingen anden Ballet nogetsteds i Verden. Ogsaa den har sine Traditioner, vi bør frede om, og den har altid haft sit store og paaskønnende Publikum. Og hvad vilde Følgen blive, dersom vi satte Operaen og Balletten paa Gaden? Følgen vilde rimeligvis blive den, at den nedlagte Operascene erstattedes ved kortere eller længere Besøg af udenlandske Trupper, der medbragte deres eget Balletkorps og eget Kapel, og det kongelige Kapel, der altid har været det faste Centrum for Københavns instrumentale Liv, vilde være ude af Sagen. Og hvad vilde man gøre ved Operaens og Ballettens store Personaler? Thi vi kunne jo dog ikke gøre de Mennesker, der ere ansatte ved Statens Teater, brødløse. Jeg kunde tænke mig den Mulighed, at der, hvis Operaen nedlagdes, rejste sig en saadan Storm hos det musikinteresserede Publikum, at dette byggede en selvstændig Operascene eller, hvad der var bedre, byggede en Talescene for Skuespillet mod at faa Bygningen paa Kongens Nytorv overladt. Men den Mulighed er dog vist saa spinkel, at der ikke paa den kan grundes nogen fast Plan om det kongelige Teaters Fremtid.

Vi, det Mindretal, paa hvis Vegne jeg har Ordet, se i Talescenen Livsbetingelsen for det kongelige Teaters Fremtid. Hvis Talescenen ikke bygges, for Statens Penge eller ved et Arrangement med Københavns Kommune eller paa det private Initiativ, føle vi os forvissede om, at det kongelige Teater, der gennem Tiden har betydet saa overordentlig meget for Nationen, gradvis, men sikkert vil synke ned til at blive en Scene, der efterhaanden kun lever paa en mere og mere tom Tradition, en Scene, hvor det frodige Talent ikke hører hjemme, fordi man ikke vil kunne give det Opgaver og Virksomhed nok, en Scene af anden Rang. Det kan maaske være Tvivl underkastet, hvorvidt Staten har Forpligtelse til at drive et Teater, og man kan maaske

ogsaa tvivle om, hvorvidt Skuespilkunsten trives bedst paa et Statsteater, der er styret af Embedsmænd under Staten. Men naar det kongelige Teater vedblivende skal ejes og drives af Staten, synes vi, at det maa være Staten magtpaaliggende, at den Kunst, der ydes under Statens Beskyttelse, bliver saa fuldkommen som muligt, og at de Vilkaar, hvorunder de 3 Kunstarter skulle virke, blive saa gode som muligt. Dette vil efter vor Mening alene kunne ske ved, at man overdrager Bygningen paa Kongens Nytorv til Operaen og bygger Skuespillet et nyt Hus.

Det ligger i Sagens Natur, at det er os umuligt ved klare, uomstødelige Tal at bevise, at Talescenen, naar den først er bygget, ikke alene vil forrente sig, men ogsaa give et betydeligt Overskud. Man kan til Nød beregne et Teaters Udgiftsbudget — ogsaa kun til Nød —, men man er ikke Herre over et Teaters Indtægtsbudget. Man kan ikke paa Forhaand vide, hvor stort Tilløb Forestillingerne ville faa. Men naar der henvises til Teaterkommissionens Indtægtsberegninger for to Statsteatre, maa vi hævde, at disse Beregninger absolut ikke længere holde Stik, at disse Tal ere alt for lave, naar man tager Hensyn til den overordentlig store Opgang i Teaterbesøget, som har særtegnet de sidste 15 Aar for alle københavnske Teatre. Kommissionen beregner for det saakaldte mindre Teater, altsaa Talescenen, en aftenlig Gennemsnitsindtægt af 1,600 Kr. Det er ikke mere, end Dagmartheatret og Kasino have haft i de sidste Aar. Det kongelige Teater med sine højere Billetpriser vil sikkert kunne vente en gennemsnitlig Indtægt af op imod 2,000 Kr. for Aftenforestillingerne og en Gennemsnitsindtægt af op imod 1,600 Kr. for Eftermiddagsforestillingerne. Kommissionen beregner 260 Forestillinger i Sæsonen. I denne Sæson har det kongelige Teater givet 295 Forestillinger, et Tal, der kunde komme højere op, dersom man forsøgsvis vilde give Eftermiddagsforestillinger ogsaa om Hverdagene, f. Eks. om Onsdagen, hvad der vist ikke vilde være nogen daarlig Idé. Medregne vi saa Civilistens Tilskud, Lejeindtægter, Indtægt ved Programsalg og Garderobeavgift — jeg skal nævne, at Dagmartheatret i Fjor tjente over 25,000 Kr. paa sine Garderobere —, komme vi til en aarlig Indtægt, der meget lavt anslaaet kan sættes til 600,000 Kr. Og sætte vi Udgiftsbudgettet til 500,000 Kr., tror jeg, vi ere paa den rette Side. Jeg tror, man uden at være sangvinsk